

1. Ο ΑΠΟΗΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/05/2024

Σελίδα: 14

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 18-19 ΜΑΪΟΥ 2024

ΑΛΛΟΨΗ ΟΨΗ ΙΤΙΚΗΣ

Οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των δύο ηγετών φάνηκαν να βρίσκονται στο καλύτερο επίπεδο από την αρχή της συνεργασίας τους

Η επίσκεψη εργασίας του Πρωθυπουργού της Ελλάδας Κυριάκου Μητσοτάκη στην Αγκυρα εξελίχθηκε χωρίς απρόοπτα και απέδωσε τα αναμενόμενα. Τα δύο μέρη επιβεβαίωσαν τη βούλησή τους να συνεχίσουν την προσπάθεια για την εμβάθυνση των διαύλων επικοινωνίας, αναγνωρίζοντας την ύπαρξη σοβαρών διαφορών αλλά και υπογραμμίζοντας ότι αυτές δεν θα πρέπει να αποτελούν λόγο για τη διακοπή της επικοινωνίας. Απεναντίας η τελευταία αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο για την αποτροπή και διαχείριση κρίσεων οι οποίες έχουν κατά το παρελθόν κοστίσει σοβαρά στις διμερείς σχέσεις. Και οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των δύο ηγετών φάνηκε να βρίσκονται στο καλύτερο επίπεδο από την αρχή της συνεργασίας τους.

Θα μπορούσε να αλλάξει ξαφνικά αυτό το μάλλον θετικό κλίμα; Δεδομένου ότι άρχεται η τουριστική περίοδος από την οποία αμφότερες οι χώρες προσδοκούν πολλά, θα ήταν πολύ δύσκολο να φαντασθεί κανείς εκατέρωθεν πρωτοβουλίες οι οποίες θα δυναμιτίζουν το κλίμα. Η πρόσφατη εξαγγελία μέτρων λιτότητας στον τουρκικό δημόσιο τομέα από τον πρόεδρο της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν αλλά και η επιμονή του να μη συνηγορήσει στην αύξηση των συντάξεων σύμφωνα με τον πληθωρισμό είναι ενδεικτικές των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η τουρκική οικονομία και της περιορισμένης αντοχής της τουρκικής οικονομίας σε νέες κρίσεις.

Αξίζει να σημειωθεί και η αναφορά κατά τη συνέντευξη Τύπου των δύο ηγετών στο Κυπριακό. Οι διαπραγματεύσεις για την επίλυση του Κυπρια-

**News
analysis**

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

κού παραμένουν καθηλωμένες από τον Ιούλιο του 2017 και τη «Διάσκεψη για την Κύπρο» του Κρανς Μοντανά λόγω της αρνήσεως της Τουρκίας να συζητήσει εκ νέου επί τη βάση του μοντέλου της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας αλλά μόνον για τους όρους μιας δικοτομώσεως. Τούτου δεδομένου η αναφορά αμφοτέρων των ηγετών γέμισε ελπίδες για μια νέα σελίδα στις προσπάθειες για την ειρηνική επίλυση του προβλήματος. Την περασμένη εβδομάδα η τέως υπουργός Εξωτερικών της Κολομβίας και

προσωπική απεσταλμένη του Γενικού Γραμματέως του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) Αντόνιο Γκουτέρες, Μαρία Ανχελ Χόλγκιν Κουέγιαρ, ολοκλήρωσε τον κύκλο των επισκέψεών της σε Αθήνα, Λευκωσία και Αγκυρα με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει πρόσφορο έδαφος για την ανάληψη νέας ειρηνευτικής πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέως. Ενώ η κ. Χόλγκιν Κουέγιαρ προετοιμάζει πλέον την έκθεσή της προς τον κ. Γκουτέρες, τα μηνύματα από την κοινή συνέντευξη Τύπου δείχνουν ότι δεν θα πρέπει να αποκλείεται το ενδεχόμενο μεταστροφής της Τουρκίας και των Τουρκοκυπρίων και επιστροφής στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων επί τη βάση του μοντέλου διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Παρά το σχετικό μειωμένο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης σε Ελλάδα και Τουρκία για το Κυπριακό, οποιαδήποτε θετική εξέλιξη θα λειτουργούσε ενισχυτικά στην προσπάθεια εμπειδώσεως του θετικού κλίματος στις διμερείς σχέσεις αλλά και θα έδινε νέα πνοή στις διεθνείς προσπάθειες συνεργασίας στην Ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες έχουν δεχθεί νέο σοβαρό πλήγμα από τον πόλεμο στη Γάζα.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπλάνκεν και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του ΕΛΙΑΜΕΠ.

Ο απόηχος της επίσκεψης Μητσοτάκη και το Κυπριακό

1. Ο ΑΠΟΗΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/05/2024

Σελίδα: 15

ΤΟΥ ΜΕΝΣΟΥΡ ΑΚΓΙΟΥΝ

Το κλειδί είναι η διαχείριση των προσδοκιών

Η εξομάλυνση των διμερών σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας απέκτησε δυναμική μετά την επίσκεψη του πρωθυπουργού κ. Μητσοτάκη στην Αγκυρα τη Δευτέρα. Παρά τη μικροένταση που προέκυψε στη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου σχετικά με τη διαφωνία στον ορισμό της Χαριάς, τείνω να πιστεύω ότι ο πρωθυπουργός έφυγε από την Τουρκία με θετική διάθεση.

Όπως καταλαβαίνουμε από τις δηλώσεις τους, οι δύο ηγέτες θα συναντηθούν εκ νέου στην Ουάσιγκτον και τη Νέα Υόρκη, καθώς και στην Αγκυρα πριν από το τέλος του έτους. Φαίνεται ότι θα επιδιώξουν να συνεχίσουν τις διαβουλεύσεις τους προκειμένου να αποφύγουν τις κρίσεις και πιθανότατα να κάνουν ό,τι μπορούν για να διατηρήσουν το φιλικό κλίμα που επικρατεί μεταξύ τους και μεταξύ των χωρών τους.

Ωστόσο, ούτε οι ίδιοι ούτε η κοινή γνώμη τους θα πρέπει να περιμένουν κάποιο άμεσο θαύμα από τις τρέχουσες συναντήσεις τους. Πρόκειται απλώς για την αρχή ενός μακρού ταξιδιού συμφιλίωσης. Οποιαδήποτε πρόωρη απόπειρα εξαργύρωσης μιας τέτοιας διαδικασίας για την εξεύρεση λύσης σε σχεδόν οποιοδήποτε από τα προβλήματα είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει στην κατάρρευση του όλου εγχειρήματος.

Θα πρέπει να έχουμε κατά νου τη μοίρα των προηγουμένων εμπειριών προσέγγισης μεταξύ των δύο χωρών. Όλοι μας πρέπει να είμαστε υπομονετικοί, προσεκτικοί και συνετοί. Ας μην ξεχνάμε ότι η διαδικασία αυτή ξεκίνησε όχι λόγω καλής θέλησης, αλλά επειδή οι μέθοδοι που χρησιμοποιούσαν για να αντιμετωπίσουν ο ένας τον άλλον είχαν εξαντληθεί.

Η ενίσχυση του όγκου των εμπορικών συναλλαγών ή η αύξηση του αριθμού των τουρκικών παραθεριστών στα παρακείμενα ελληνικά νησιά δεν είναι ο στόχος αυτής της διαδικασίας. Είναι απλά εργαλεία για να παγώσουν τα προβλήματα καθώς και οι δύο πλευρές δεν είναι έτοιμες να τα αντιμετωπίσουν και να τα διευθετήσουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις.

Αποφάσισαν να συντηρήσουν το status quo στο Αιγαίο, στην Ανατολική Μεσόγειο καθώς και στην Κύπρο. Επιπλέον δεσμεύτηκαν ρητά να μην απειλήσουν η μία την άλλη και εμμέσως να μη σχηματίσουν νέους συνασπισμούς η μία εναντίον της άλλης. Τα ζωτικά συμφέροντα αναμένεται να γίνουν σεβαστά.

Ωστόσο, τίποτα από αυτά δεν εμποδίζει τις δύο χώρες να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις μειονότητες τους και να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους. Η σύστασή μου για τη δική μου πλευρά, δηλαδή την Τουρκία, θα ήταν να διευκολυνθεί η επαναλειτουργία της Σχολής της Χάλκης, η οποία έκλεισε το 1971, σύμφωνα με τις συνθήκες της ετιοχής.

Είμαι βέβαιος ότι οι Έλληνες συνάδελφοί μου, ακαδημαϊκοί, μελετητές και διαμορφωτές της κοινής γνώμης θα είναι σε θέση να προτείνουν παρόμοια μέτρα για την τουρκική/μουσουλμανική μειονότητα στην Ελλάδα, χωρίς να θέσουν σε κίνδυνο θεμελιώδεις αξίες και βασικά συμφέροντα της χώρας τους. Μπορεί να μην μπορούμε να λύσουμε τα προβλήματα αλλά μπορούμε σίγουρα να διευκολύνουμε τις λύσεις τους.

Ο Μενσούρ Ακγιούν είναι ακαδημαϊκός, πολιτικός αναλυτής και αρθρογράφος.